

Aan
de gemeenteraad

Datum 11 april 2023
Zaaknummer 2023-0052644
Betreft Jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten van
schooljaar 2021-2022

Vergadering van
Portefeuillehouder: Chris van Benschop
Begrotingsprogramma Lerend en Ondernemend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Jeugd, Onderwijs & Cultuur
Auteur: Saniye Demir
E-mail: s.demir@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Saniye Demir
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

In de Leerplichtwet is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad jaarlijks inlicht over het gevoerde beleid en de resultaten van de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht. Deze inlichting vindt plaats door het aanbieden van het Jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten van schooljaar 2021-2022.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De taken die uit de Leerplichtwet voortvloeien, worden uitgevoerd door het team Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, onderdeel van de Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid. Het Dagelijks Bestuur (DB) van deze GR stelt jaarlijks een verslag samen met de regionale cijfers van schoolverzuim en -uitval.

Wat is de te delen informatie?

Het jaarverslag geeft inzicht in het schoolverzuim, de vrijstellingen en de handhaving, maar staat ook stil bij de ontwikkeling van het aantal voortijdig schoolverlaters en de activiteiten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten.

Na een periode van - voorzichtig uitgedrukt - een 'ontregeld schoolleven' door coronamaatregelen voor leerlingen, ouders, scholen en andere betrokkenen, heeft de gang van zaken zich in schooljaar 2021-2022 weer enigszins genormaliseerd.

Leerplicht

De meldingen van relatief verzuim laten zien dat scholen weer op het 'normale niveau' zijn gaan melden. Van relatief verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige leerling die is ingeschreven op een school zonder geldige reden niet op school aanwezig is.

De cijfers op het gebied van absoluut verzuim zijn stabiel en laten geen bijzonderheden zien. Absoluut verzuim betekent dat leer- of kwalificatieplichtige jongeren niet zijn ingeschreven op een school. Jongeren die in de regio Zuid-Holland Zuid wonen en niet zijn ingeschreven op een school komen automatisch naar boven in het systeem van LVS. Het kan gaan om jongeren die in de regio zijn komen wonen (waaronder nieuwkomers, vluchtelingen etc.) maar bijvoorbeeld ook om verhuisgevallen binnen de regio.

Opvallend in de cijfers van vrijstellingen is de toename van vrijstellingen volgens artikel 15. Deze vrijstellingen hebben betrekking op kwalificatieplichtige jongeren (16-17 jaar) die vanwege bijzondere omstandigheden op andere manieren onderwijs volgen. Deze jongeren werken bijvoorbeeld of worden intern opgeleid aan de hand van een plan van aanpak. De cijfers geven aan dat meer maatwerk wordt geleverd en dat dit ook makkelijker gaat dan eerder doordat de mogelijkheden op de arbeidsmarkt groter zijn.

Als we ingaan op vrijstellingen volgens de artikelen 5 onder a en b zien we het volgende:

- 5 onder a. (vrijstellingen van inschrijving op lichamelijke en/of psychische gronden) afgegeven vrijstellingen stijgen van 149 naar 170 regionaal, een toename van 14%. Deze toename lijkt vooral te worden veroorzaakt door mentale problemen die mogelijk voortvloeien uit de periode waarin coronamaatregelen golden, zoals psychische problemen, angsten en dergelijke.
- 5 onder b. (vrijstelling op grond van richtingsbezwaar) afgegeven vrijstellingen stijgen van 55 naar 70 regionaal, een toename van 27%. Het is op basis van de beschikbare informatie lastig om deze stijging te verklaren. Door de nieuwe werkwijze hopen we dit aantal terug te dringen en de kinderen die het betreft beter in beeld te krijgen.

Het aantal thuiszitters is gestegen van 44 naar 46. Ondanks inzet in de aanpak van thuiszitters is het aantal licht gestegen. Dit lijkt vooral te worden veroorzaakt door mentale problemen die mogelijk voortvloeien uit de periode waarin coronamaatregelen golden, zoals psychische problemen, angsten en dergelijke.

Voortijdig Schoolverlaten

De verzuimmeldingen 18+ laten zien dat scholen weer op het 'normale niveau' zijn gaan melden. Jongeren van 18 tot 23 jaar vallen niet meer onder de Leerplichtwet. Toch is het belangrijk dat ook jongeren van 18+ zonder startkwalificatie onderwijs volgen. Schoolverzuim is een voorbode van uitval en vormt een bedreiging voor de ontwikkeling van toekomstkansen van jongeren. Daarom staat ook het verzuim van jongeren van 18 tot 23 jaar al jaren hoog op de agenda.

Onder voortijdig schoolverlaten (VSV) verstaan we het verlaten van school zonder een startkwalificatie (een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger). In de regio Zuid-Holland Zuid zijn dat bijna 700 jongeren (1,9%). Ruim 98% van de jongeren verlaat het onderwijs dus met een diploma. Bij de jongeren die uitvallen is veelal sprake van onder meer multiproblematiek en onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal. De formele VSV-cijfers van het schooljaar 2021-2022 verschijnen in het voorjaar van 2023.

In de 'Aanpak MatchMakers' ondersteunt LVS samen met verschillende partners jongeren (van 18 tot 27 jaar die al eerder uitvielen op school en geen startkwalificatie hebben) bij het vinden van werk, school, zorg of een combinatie hiervan. In het schooljaar 2021-2022 zijn 160 jongeren via de Matchmaker aanpak geholpen, waarvan 30 jongeren terug naar het onderwijs zijn gegaan.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Ook in schooljaar 2022-2023 worden de taken die uit de Leerplichtwet voortvloeien, uitgevoerd door het team Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, onderdeel van de Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid.

Onlangs zijn er nieuwe cijfers (VSV/verzuim) gepubliceerd die een negatieve ontwikkeling laten zien, waarop besloten is extra capaciteit in te zetten voor Leerplicht. Zodra de analyse van de cijfers en het breder perspectief klaar is, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid wordt via een inwonerbijdrage betaald voor het uitvoeren van de Leerplichtwet.

Het college van Burgemeester en Wethouders